

Kunnille, kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle,

EU-koronarokotustodistusten myöntäminen ulkomailla annetuista covid-19-rokotuksista

Digitaalisista covid-19-todistuksista annetun EU-asetuksen¹ mukaan jäsenmaiden tulee myöntää EU-koronarokotustodistus jäsenmaassa annetuista rokotuksista. Asetuksen mukaan, jäsenvaltiot voivat pyynnöstä myöntää EU-koronarokotustodistuksia myös kolmansissa maissa annetuista rokotteista. Todistus voidaan myöntää rokotevalmisteista, joille joko Euroopan komissio tai jäsenmaan oma myyntilupaviranomainen on myöntänyt myyntiluvan tai jotka Maailman terveysjärjestö (WHO) on hyväksynyt hätätilannekäyttöön.

Kukin valtio määrittelee omassa kansallisessa lainsäädännössään millaisia koronatodistuksia se edellyttää ja missä käyttötarkoituksissa. Mikäli EU-jäsenmaat edellyttävät koronatodistuksia, tulee niiden kuitenkin EU-asetuksen mukaan hyväksyä vastaava EU-koronatodistus, joka voi olla joko todistus rokotuksista, todistus testistä tai todistus sairastetusta taudista.

Koronarokotustodistuksen saa lähtökohtaisesti siitä valtiosta, missä rokotus on annettu. EU neuvottelee jäsenmaiden puolesta kolmansien maiden kanssa digitaalisten covid-19-todistusten yhteentoimivuudesta. Kun yhteentoimivuudesta on sovittu, kolmansien maiden myöntämät digitaaliset covid-19-todistukset toimivat EU-alueella samaan tapaan kuin EU-koronatodistukset. Euroopan komissio ylläpitää tietoa kolmansista maista, joiden kanssa yhteentoimivuudesta on sovittu².

Kolmannessa maassa rokotetulla henkilöllä voi kuitenkin olla tarve saada kolmannen maan myöntämä koronarokotustodistus muunnettua EU-koronarokotustodistukseksi, jotta hän pystyy hyödyntämään digitaalisen EU-koronarokotustodistusten tuomia oikeuksia.

Sosiaali- ja terveysministeriön suositus

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) suosittelee, että kunnat myöntävät EU-koronarokotustodistuksia pyynnöstä henkilöille, jotka ovat saaneet rokotuksia kolmansissa maissa tai suurlähetystöissä, jotka

¹ EU-asetus 2021/953: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0953&qid=1624352070458&from=EN#d1e1168-1-1n>

² Euroopan komissio. Commission Implementing Decisions (EU) on the equivalence of COVID-19 certificates issued by non-EU countries. https://ec.europa.eu/info/publications/commission-implementing-decisions-eu-equivalence-covid-19-certificates-issued-non-eu-countries_fi

sijaitsevat Suomessa. Muissa EU-jäsenvaltioissa rokotuksia saaneet saavat todistuksen lähtökohtaisesti kyseisestä valtiosta.

STM suosittelee, että todistuksia ei kuitenkaan myönnettäisi matkailijoille tai muille hyvin lyhytaikaisesti Suomessa vieraileville. Todistuksia ei myöskään myönnettäisi kolmansissa maissa rokotuksia saaneille, jos EU on sopinut kyseisten maiden kanssa digitaalisten koronarokotustodistusten yhteentoimivuudesta².

EU-koronarokotustodistus voidaan myöntää vain rokotevalmisteista, joille Euroopan komissio on myöntänyt myyntiluvan³ tai jotka ovat WHO:n hätäkäyttölistalla⁴.

Koska EU-koronarokotustodistusten myöntäminen ulkomailla annetuista rokotuksista edellyttää todistusten oikeellisuuden arviointia, rutiinotoiminnasta poikkeavaa tietojen kirjausta sekä erillisjärjestelmän käyttöä, STM suosittelee, että kunnat järjestävät todistusten myöntämisen alueellisessa yhteistyössä.

EU-koronarokotustodistus on asiakkaalle maksuton. Välittömät covid-19-epidemiasta aiheutuvat kustannukset korvataan kunnille ja Ahvenanmaan maakunnalle täysimääräisesti. Vuonna 2021 kustannukset korvataan pääosin valtionavustuksella, joka myönnetään valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2021 aiheutuviin kustannuksiin annetun valtioneuvoston asetuksen (860/2021) perusteella. Lisäksi kuntien peruspalvelujen valtionosuuksia on korotettu 300 miljoonalla eurolla. Rokotetodistuksiin liittyvät kustannukset tulevat katetuiksi näillä valtion rahoitustoimilla.

Tekniset edellytykset todistusten myöntämiseksi 25.10.2021 alkaen

EU-koronarokotustodistusten myöntäminen ja saatavuus Omakanta-palvelun kautta ulkomailla annetuista rokotuksista edellyttää teknisiä muutoksia Kanta-palveluihin. Kanta-palveluiden tekninen valmius näiden todistusten myöntämiseen on käytössä 25.10.2021 alkaen.

Tietojen kirjaaminen ulkomailla annetuista koronarokotuksista todistuksen muodostumiseksi on mahdollista kansallisen tulostus- ja kirjaamispalvelun (KTKP) kautta. KTKP-palvelu on otettavissa veloituksetta käyttöön kaikissa julkisen terveydenhuollon toimipisteissä.

Tällä hetkellä KTKP-palvelun avulla voidaan kirjata tiedot ainoastaan rokotevalmisteista, joille Euroopan komissio on myöntänyt myyntiluvan. Todistuksen myöntäminen WHO:n hyväksymistä rokotevalmisteista edellyttää teknisiä muutoksia KTKP-palveluun, jotka valmistuvat marraskuun alussa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) tiedottaa kuntia asiasta, kun KTKP-palvelun lisätoiminnallisuus on käytettävissä.

Toimintamalli todistusten myöntämiseksi

Todistusten myöntäminen edellyttää paikallisen tai alueellisen toimintamallin suunnittelua, missä on huomioitu mm. seuraavat näkökulmat:

- asiakkaiden informointi
- asiakkaan palvelukanava
- todistusten arviointi
- rokotustietojen kirjaaminen
- muutoksenhaku.

Päätöksen siitä, myönnetäänkö EU-koronarokotustodistus henkilölle, joka on rokotettu ulkomailla, tekee kunnallinen terveydenhuollon järjestämisestä vastaava viranomainen. Terveydenhuoltolain (1326/2010) 22 §:n mukaan kunta on velvollinen huolehtimaan siitä, että sen asukas tai

³ European Medicines Agency. COVID-19 vaccines: authorised. <https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19/treatments-vaccines/vaccines-covid-19/covid-19-vaccines-authorized>

⁴ World Health Organization. Regulation and Prequalification. Emergency use listing (EUL). Covid-19 Vaccines. <https://www.who.int/teams/regulation-prequalification/eul/covid-19>

terveyskeskuksen potilas saa terveydentilaansa koskevan todistuksen tai lausunnon silloin, kun todistuksen tai lausunnon tarve perustuu lakiin, taikka on asukkaan tai potilaan hoidon, toimeentulon, opiskelun tai muun vastaavan syyn kannalta välttämätöntä. Koska päätöksellä EU-koronarokotustodistuksen myöntämisestä on vaikutusta henkilön oikeuksiin, se on luonteeltaan hallintopäätös, jonka käsittelyssä sovelletaan mm. hallintolakia.

Myönnettäessä henkilölle EU-koronarokotustodistus hänelle annetaan hyväksymistä koskeva kirjallinen päätös. Jos henkilölle ei myönnetä EU-koronarokotustodistusta, hänelle annetaan hylkäämistä koskeva päätös. Sekä myönteiseen, että kielteiseen hallintopäätökseen liitetään valitusosoitus ja asianosaisella on oikeus hakea päätökseen muutosta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Ahvenanmaan hallintoviranomaisen tekemän päätöksen osalta sovelletaan sitä koskevia säännöksiä. Tieto siitä, että henkilö on saanut koronarokotuksen, on terveystieto.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteistoiminnasta säädetään kuntalaissa (410/2015), jonka 49 §:n mukaan kunnat ja kuntayhtymät voivat sopimuksen nojalla hoitaa tehtäviään yhdessä. Kunta voi sopia EU-koronarokotetodistusten myöntämistä koskevan tehtävän hoitamisesta siten, että tehtävää hoitaa jokin toinen kunta tai kuntayhtymä.

Kansallinen ohjeistus todistusten myöntämiseen

EU-asetuksessa¹ ja sen liitteessä on määritelty EU-koronarokotustodistuksen kieliversiot ja tietokentät. Jotta EU-koronarokotustodistuksen myöntäminen ulkomailla annetusta rokotuksista olisi mahdollista, tulee ulkomailla rokotuksia saaneen henkilön esittää joko suomen-, ruotsin- tai englanninkielinen rokotustodistus, jossa on vastaavat tietosisällöt. Saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella esitetty todistus saa olla myös saamenkielinen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta annetun lain (668/2008) 2 § nojalla laitos ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja antaa asiantuntijatukea esimerkiksi hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimintatapojen ja käytäntöjen toteuttamiseksi.

THL laatii kuntien tueksi ohjeet ulkomailla annettujen rokotusten kirjaamisesta, kun tekniset toteutukset sekä Kanta-palveluihin että KTKP-palveluun ovat valmiit. Lisäksi THL:n verkkosivuille tulee lisätietoa ulkomailla rokotettujen EU-koronarokotustodistuksen saamisen edellytyksistä.

Lisätietoja

- THL Koronatodistus: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/rokotteet-ja-koronavirus/koronatodistus>
- Kanta Koronatodistus: <https://www.kanta.fi/koronatodistus>

Kansliapäällikkö

Kirsi Varhila

Ylilääkäri

Paula Tiittala

Liitteet -

Jakelu Kunnat
Sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymät
Ahvenanmaan maakuntahallinto

Tiedoksi Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Kuntaliitto
Aluehallintovirastot
Valvira
Valtioneuvoston kanslia

KUMOTTU